

RZECZPOSPOLITA POLSKA

Warszawa, dnia *11.05.* 2017 r.

**PIERWSZY ZASTĘPCA
PROKURATORA GENERALNEGO
PROKURATOR KRAJOWY**

PK I BP 0280.98.2017

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KS

L. dz.

Data wpływu **12.05.2017**

Pan

Adam Podgórski

Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

W nawiązaniu do pisma z dnia 12 kwietnia 2017 r., nr GMS-WP-173-98/17, dotyczącego poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks pracy, przekazanego Prokuratorowi Generalnemu do wyrażenia opinii w trybie art. 3 § 1 pkt 12 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze (Dz. U. poz. 177, z późn. zm.), pozwolę sobie przedstawić następujące stanowisko.

Projektodawca proponuje wprowadzenie skróconego czasu pracy do 7 godzin na dobę dla pracowników, którzy pełnią opiekę nad dzieckiem do lat 10 z zachowaniem prawa do wynagrodzenia za czas nieprzepracowany (jeżeli oboje z rodziców lub opiekunów są zatrudnieni, z uprawnień będzie mógł skorzystać jeden z nich).

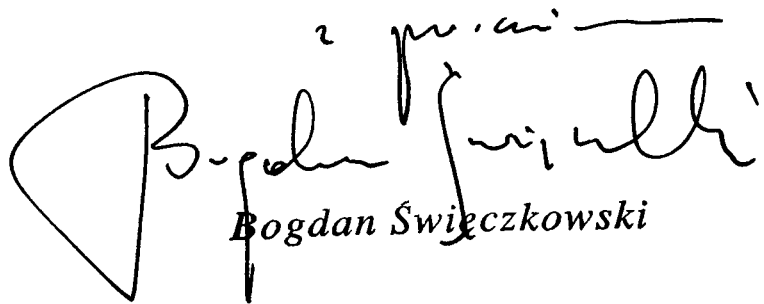
Z uwagi na przedmiot proponowanych rozwiązań, projekt poddano ocenie w zakresie szczególnych regulacji odnoszących się do czasu pracy prokuratora. Art. 99 ustawy – Prawo o prokuraturze stanowi, że czas pracy prokuratora jest określony wymiarem jego zadań. Wskazana regulacja oparta jest więc na tzw. zadaniowym systemie czasu pracy, przypisanym zawodowi prokuratora, co wynika z braku

możliwości dokładnego i uprzedniego określenia intensywności pracy, jak również dyspozycyjności przy wykonywaniu przez prokuratora ustawowych zadań.

Zgodnie z art. 130 *ustawy – Prawo o prokuraturze* - w sprawach nieuregulowanych w niniejszej ustawie do prokuratorów stosuje się odpowiednio przepisy *ustawy z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych* (Dz. U. z 2016 r. poz. 1511 z późn. zm.), a w sprawach nieuregulowanych także w tej ustawie – przepisy *Kodeksu pracy* (Dz. U. z 2016 r. poz. 1666, z późn. zm.).

Z uwagi na to, że art. 99 *ustawy – Prawo o prokuraturze* w sposób kompleksowy reguluje czas pracy prokuratora i nie odsyła do żadnych norm odnoszących się do wymiaru czasu pracy należy przyjąć, że regulacja zawarta we wskazanym przepisie jest zupełna i wyklucza stosowanie w tym zakresie przepisów *Kodeksu pracy*.

Podkreślenia wymaga natomiast to, że decyzja co do wymiaru czasu pracy i zakresu powierzonych obowiązków zawsze należy do kierownika jednostki organizacyjnej prokuratury.

Bogdan Święczkowski

SĄD NAJWYŻSZY

Rzeczypospolitej Polskiej

Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego

Prof. dr hab. Małgorzata Gersdorf

BSA III-021-150/17

Warszawa, dnia 12 maja 2017 r.

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KS

L. dz.

Data wpływu15.05.2017.....

Pan

Adam Podgórski

Zastępca Szefa

Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Ministrze,

W odpowiedzi na pismo z dnia 12 kwietnia 2017 r., GMS-WP-173-98/17 uprzejmie przesyłam uwagi Sądu Najwyższego do *poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks pracy.*

Z wyrazami szacunku

**Uwagi Sądu Najwyższego
w sprawie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy - Kodeks pracy**

Przedmiotem niniejszej opinii jest poselski projekt ustawy o zmianie ustawy - Kodeks pracy, który w art. 1 wprowadza zmiany do obowiązującego art. 178 k.p. przez dodanie projektowanego § 3, na treść którego składają się 3 ustępy, z kolei w art. 2 projektu przewidziane zostało 14 dniowe *vacatio legis* dla proponowanej zmiany.

Poniżej przedstawiono uwagi odnoszące się do projektu ustawy.

1. Na wstępie należy zaznaczyć, że dająca zauważyć się tendencja prawodawcy wyrażona w dążeniu do zniwelowania wszelkich barier utrudniających rodzicom czy prawnym opiekunom dzieci realizację pracy zawodowej w połączeniu z aspiracjami wychowawczymi zasługuje ze wszech miar na aprobatę. Należy wyrazić opinię, że w tym zakresie zmiany kodeksu pracy wydają się jak najbardziej właściwe. Razem z potrzebą ochrony rodzicielstwa, zabezpieczane są też potrzeby samego dziecka⁽¹⁾, co pozostaje spójne z celami polityki prorodzinnej realizowanej przez Państwo, oraz czyni zadość jednej z podstawowych zasad konstytucyjnych jaką jest uwzględnianie dobra rodziny oraz ochrona praw dziecka i matki (art. 71-72 Konstytucji RP). Niemniej wprowadzenie proponowanej zmiany budzi wątpliwości, które pojawiają się już w trakcie pobieżnej lektury projektu i jego uzasadnienia.

2. Treść zdania pierwszego projektowanego art. 178 § 3 ust. 1 stanowi istotę proponowanej zmiany, zgodnie z którą "pracownikowi, będącemu rodzicem lub opiekunem dziecka do ukończenia przez nie 10 roku życia, czas pracy nie może przekraczać 7 godzin". Celem proponowanej zmiany jest skrócenie czasu pracy rodziców w powiązaniu z założeniem, że "czas uzyskany pozwoli jednemu z rodziców m.in. na odwiezienie dzieci do szkoły, czy przedszkola", oraz okoliczność, że "dorosła osoba, która pracuje w systemie godzin 8-16, jest zmuszona do pozostawienia dziecka już o godz. 7 rano, by zdążyć dojechać do miejsca pracy. Pracujący rodzice nie zawsze mają możliwość odebrania dziecka po 8 godzinach pracy. Wliczając czas dojazdu i powrotu z pracy, często jest to 10 lub 11 godzin" (s. 2 uzasadnienia). Przyjmując, że projektodawcy

(1) Coraz częściej w piśmiennictwie podkreśla się, że regulacje kodeksu pracy w zakresie ochrony rodzicielstwa, w znacznej mierze dotyczą też uprawnień dziecka, np. J. Czerniak-Swędzioł, *Zakres uprawnień rodzicielskich członka najbliższej rodziny w świetle przepisów prawa pracy i ubezpieczeń społecznych* (w:) *Uprawnienia Pracowników związane z rodzicielstwem w świetle przepisów prawa pracy i ubezpieczeń społecznych*, red. nauk. J. Czerniak-Swędzioł, Warszawa 2016, s. 25.

zależało przede wszystkim na zapewnieniu rodzicom i dzieciom odpowiedniego komfortu związanego z zawożeniem i przywożeniem dzieci z przedszkoli i szkół należy przede wszystkim postawić pytanie, dlaczego za wiek graniczny uznano 10. rok życia dziecka (a nie np. 6 czy 12 lat)? W obecnych realiach, projektowany przepis miałby zastosowanie do pracowników-rodziców, których dzieci uczęszczają aż do V lub VI klasy szkoły podstawowej (w zależności od tego, w którym roku życia poszły do I klasy szkoły podstawowej). Z tej perspektywy, trudna do zaakceptowania jest sama koncepcja różnicująca sytuację pracowników-rodziców z uwagi na wiek dziecka uczęszczającego do szkoły podstawowej (do 10. roku życia i powyżej 10. roku życia). Przyjęcie tego kryterium nie zostało w żaden sposób uargumentowane w uzasadnieniu projektu. Zgodnie z orzecznictwem TK, argumenty przemawiające za takim rozwiązaniem powinny wykazać, że różnicowanie jest uzasadnione w świetle zasady równości obywateli wobec prawa i równego traktowania (art. 32 Konstytucji RP) i powinny znajdować usprawiedliwienie w świetle obiektywnych okoliczności. Ponadto, waga interesu, któremu ma służyć różnicowanie podmiotów podobnych, musi pozostawać w odpowiedniej proporcji do wagi interesów, które zostaną naruszone w wyniku różnego traktowania podmiotów podobnych (np. wyrok TK z 14.11.2000 r., K 7/00).

Krytycznie zatem należy ocenić wprowadzaną zmianę, wobec której sam projektodawca nie znajduje na tyle ważnych argumentów aby uzasadnić nadanie (odmowę nadania) uprawnień określonym grupom jednostek w porównaniu ze statusem grup podobnych (co również stanowi wadę projektu w świetle § 12 Zasad Techniki Prawodawczej).

3. Wątpliwości budzi również treść projektowanego § 3 ust. 3. Zgodnie z treścią tej części projektu, pracownik określony w ust. 2 (wydaje się, że odwołanie powinno sięgać jednak ust. 1) "składa pisemny wniosek pracodawcy dotyczący wyboru osoby korzystającej ze skróconego czasu pracy". Z treści tego ustępu nie wynika ponad wszelką wątpliwość, czy obowiązek ten dotyczy tylko rodzica (lub opiekuna) dziecka wnioskującego o ustalenie skróconego czasu pracy w wymiarze 7 godzin na dobę, czy też każdego pracownika opiekującego się dzieckiem, które nie ukończyło 10 lat, który powinien złożyć do swojego pracodawcy taki "wniosek" powiadamiając w nim tylko, które z dwójki osób opiekujących się dzieckiem będzie korzystało ze skróconego czasu pracy (uzasadnienie projektu milczy w tym zakresie). Wypada także zwrócić uwagę, że jeżeli projekt zakłada tę drugą ewentualność, to poprawniejszym legislacyjnym rozwiązaniem byłoby zastąpienie „wniosku” innym terminem.

4. Kolejna uwaga musi zostać poczyniona odnośnie do samej konstrukcji zdania pierwszego art. 178 § 3 ust. 1, która w obecnym kształcie nie czyni zadość wymaganiom zawartym w § 7 Zasad Techniki Prawodawczej. Aby je wypełnić należałoby zastąpić je treścią „Czas pracy pracownika będącego rodzicem lub opiekunem dziecka, które nie ukończyło 10 roku życia, nie może przekraczać 7 godzin”.

5. Artykuł 2 projektowanej ustawy stanowi, że wchodzi ona w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia. Należy podkreślić, że instrument jakim jest *vacatio legis* jest elementem koncepcji państwa prawnego wyrażonej w art. 2 Konstytucji RP i znajduje oparcie w zasadzie zaufania obywateli do państwa. W analizowanym przypadku nie można uznać, aby ważny interes państwa wymagał zastosowania tak krótkiego okresu dostosowawczego. Wręcz przeciwnie, z zawartej w art. 2 Konstytucji RP zasady państwa prawnego wynika, konieczność stosowania odpowiedniego terminu wejścia w życie ustawy, tak by jej adresaci nie byli zaskakiwani przez nowe

uregulowania prawne i aby mogli w należyty sposób przygotować się do nowych wymogów. Tym samym należy podkreślić, że wskutek zbyt krótkiego *vacatio legis* adresaci projektowanej normy prawnej mogą zostać pozbawieni możliwości adaptacji do nowej sytuacji.

6. Na marginesie prowadzonej analizy należy jedynie zaznaczyć, że rozwiązanie, które oznacza w praktyce, że przez 10 lat pracownik-rodzic miałby krótszy, bo 35-godzinny tydzień pracy, a mimo to projektodawca zakłada, że projekt "nie powoduje skutków finansowych w budżecie państwa", zaś wpływa pozytywnie na "efektywność pracowników korzystających z powyższego uprawnienia", wydaje się nie czynić zadość wymaganiom stawianym przed racjonalnym prawodawcą. Mając jednak na względzie, że powyższa kwestia wymaga prowadzenia analiz ekonomicznych, pozostaje poza zakresem przedmiotowej opinii.

Komisja Krajowa
80-855 Gdańsk, ul. Wały Piastowskie 24
tel. 58/ 308-4480, fax /58 308-4219
sekrez@solidarnosc.org.pl

Gdańsk, dnia 12 maja 2017 roku

L.dz. 68785/1664/2017

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KS

L. dz.

Data wpływu **16. 05. 2017**

Zastępca Kancelarii Sejmu
Adam Podgórski

Działając z upoważnienia Prezydium Komisji Krajowej przedstawiam uwagi do projektu ustawy o zmianie ustawy Kodeks pracy (projekt z dnia 12 kwietnia 2017). Podkreślam, że jednym z postulatów Związku jest rozwijanie instrumentów prawnych służących lepszemu godzeniu życia rodzinnego z życiem zawodowym, w szczególności w kwestii realizacji obowiązków rodzicielskich. Uwzględniając szerszy kontekst (demograficzny, ekonomiczny) działania zmierzające do ułatwienia podejmowania decyzji o urodzeniu dziecka są korzystne dla państwa i społeczeństwa, jako całości.

Przedstawiony projekt nie spełnia jednakże warunków poprawnej techniki legislacyjnej, w zakresie Oceny skutków regulacji. W szczególności trudno zgodzić się z założeniem projektodawców, że projekt ustawy nie powoduje skutków finansowych w budżecie państwa ani w budżetach jednostek samorządu terytorialnego. Jednocześnie waga poruszanej problematyki wymaga pogłębionej dyskusji z jak najszerszym uwzględnieniem stanowisk partnerów społecznych w ramach prac Rady Dialogu Społecznego.

Z poważaniem

Członek Prezydium Komisji Krajowej
NSZZ „Solidarność”

Henryk Nakonieczny